

Projekti kirjelduse vorm

1. Projekti üldinfo

Projekti pealkiri <i>Peab edasi andma projekti tegevuste sisu</i>	Arukate külade arenguprogramm		
Taotleja nimi	Lääne-Harju Koostöökogu		
Projektijuhhi nimi	Piia Kärssin		
Meetme nr	4	Alameetme nr	
Projekti periood <i>(pp.kk.aaaa- pp.kk.aaaa)</i>	01.01.2021-31.12.2022		

Projekti eelarve	Summa	Protsent projekti kogumaksumusest
Taotletav toetussumma	9447	90%
Omafinantseeringu summa	1050 (LHV kogukonnakomisjon taotleb Lääne-Harju vallalt)	10%
Projekti kogumaksumus	10497	100%

Taotlusvormi täitmisel ole konkreetne, jälgi iga punkti juures selgitavaid juhiseid ning püsi iga punkti kirjutamise juures 600 tähemärgi piires!

2. Projekti põhjendus

2.1 Projekti eesmärk

1-2 lausega konkreetne eesmärk tulevikuseisundina – mis muutub projekti tulemusel võrreldes tänase olukorraga

Arukate külade arenguprogrammi raames on loodud alus Eesti arukate külade võrgustikule. Lääne-Harju Koostöökogu Lääne-Harju valla piirkonna külade võrgustik on ette valmistanud piirkondliku strateegia ja liitunud arukate külade Eesti võrgustikuga. Piirkonnas on leitud toimivad innovatiivsed lahendused ja mudelid murekohtadele.

2.2 Projekti lühikokkuvõte

Kirjelda peamisi probleeme, tegevusi, lahendusi ja soovitud tulemusi (positiivse toetusotsuse korral läheb lühikokkuvõtte projekti tutvustamiseks LHKK kodulehele)

Arukate külade (Smart villages) kontseptsioon viitab jätkusuutlikele maapiirkondadele ja kogukondadele, mis tegelevad nii olemasolevate tugevuste ja väärtustega kui arendavad välja uusi võimalusi innovaatiliste lahenduste toel.

Arukate külade rahvusvahelisse arenguprogrammi „Smart Rural 21“ kandideerimise tähtaeg oli 11. mai 2020. Konkurss pälvis üle Euroopa suurt tähelepanu ning ühtekokku esitati 736 taotlust, sh 14 Eestist. Eestist valiti üle-euroopalisse programmi Virtsu kogukond. Lääne-

Harju Koostöökogu piirkonnast esitas taotluse „Smart Rural 21“ programmi Lääne-Harju valla kogukonnakomisjon.

Ettevalmistavas staadiumis täpsustati rahvusvahelisest programmist välja jäänud Eesti külade vajadused küsitluste teel ja koostati siseriiklik arenguprogramm.

Projekti „Arukate külade arenguprogramm“ raames luuakse Eesti arukate külade võrgustik ja seosed rahvusvahelise arukate külade (Smart Rural) võrgustikuga. Piirkond loob aruka küla strateegia või valdkondliku tegevuskava.

Projekti tegevused:

- arukate külade strateegiate koostamine – strateegia koostamiseks toimub arenguprogramm, mis sisaldab:
  - 6 koolitusmoodulit erinevatel teemadel (sotsiaalne innovatsioon, digitaalsete lahenduste kasutusele võtmine, rohepöörde lahendused, võrgustike loomine ja inimeste kaasamine, linnade ja maapiirkondade koostöö, teenuste arendamine piirideüleselt, kohaturundus ja elanike juurde meelitamine piirkonda, nutikad transpordi ja logistika lahendused, isemajandamise võimekus ja ärilised teenused;
  - 2-päevane õppereis Eestis ja 5-päevane õppereis välisriiki
- piloottegevuste elluviimine - iga küla viib ellu vähemalt ühe strateegias välja toodud piloottegevuse, saab selleks toetust 5000€. Piloottegevus valitakse strateegia loomise ajal;
- mentorlustugi - iga küla saab oma mentori. Kokku on arvestatud 5 tööpäeva mentortuge igale külale;
- kommunikatsiooni- ja teavitustegevused - arukate külade alamleht veebis ja FBs, artiklid, info jagamine heade praktikate kohta, info jagamine Eesti ja rahvusvahelise kogukonnaga;
- võrgustiku koordineerimine ja projektijuhtimine - kõigi tegevuste koordineerimine ja info jagamine, korralduslikud küsimused. Koostöö koordineerimine koolitajate, mentorite, kogukondade, rahvusvaheliste partneritega

2.3 Projekti vajalikkuse kirjeldus

Probleemi/vajalikkuse seotus LHKK strateegiaga, piirkonna ja valdkonna arengukavadega, planeeringutega

Projekt on vastavuses LHKK strateegia üldeesmärgiga: LHKK on tuntud ja hinnatud külastus ja elukeskkond.

Kõige enam toetab projekt LHKK strateegia meedet 2. Kogukond ja elukeskkond - luues sidemeid ettevõtjate ja kogukondade vahel ning ärgitades erinevate osapoolte vahelist suhtlust ja koostööd.

Projekt vastab LHKK strateegia alammeetme 2.1 eesmärgile: Kogukonnad tunnevad oma kodukohta ja oskavad seda hoida. Kogukonnaliikmed omavad teadmisi kogukonna ressurssidest, on omavahel tuttavad ning teevad omavahel koostööd.

2.4 Projekti uuenduslikkus

Kas ja millised uuenduslikud/innovaatilised lahendused on kasutusel projekti elluviimisel

Arukate külade kontseptsioon on innovaatiliste lahenduste leidmine ja rakendamine kogukondades, projekti käigus leitakse üles konkreetse piirkonna tugevused ja võimalused ning arendatakse neid edasi innovaatiliste mudelite abil. Eesti Arukate külade võrgustiku loomine on võimalus heade ideede ja parimate praktikate vahetuseks.

3. Projekti tegevuskava ja eelarve

3.1 Projekti tegevused

Märgi projekti tegevused ja maksumused

Projekti tegevus	Tegevuse elluviimise aeg (aasta ja kuu täpsusega)	Maksumus	Maksumuse põhjendus
		<i>(Käibemaksukohuslaste puhul summad ilma käibemaksuta, teiste puhul koos käibemaksuga)</i>	<i>(nt 01.06.2016 hinnapakkumine OÜ Projekt)</i>
6 koolitusmoodulit erinevatel teemadel (digitaalsed lahendused, rohepöörde lahendused nutikas transport jne) U 2 osalejat piirkonnast	Jaanuar 2021 – aprill 2022	602	Toitlustus, koolitaja, rent
2 päevane õppereis Eestis (Virtsu)	Kevad 2021	600	Õppereis (sisaldab transporti, toitlustust, majutust jne)
5 päevane õppereis välisriiki (Soome, Sloveenia, Austria) 2 osalejat piirkonnast	Kevad 2022	1400	Õppereis (sisaldab transporti, toitlustust, majutust jne)
Piloottegevus	September 2021 – juuni 2022	5000	

Mentorlustugi	Jaanuar 2021-juuni 2022	1500	Kokku on arvestatud 5 tööpäeva mentortuge igale piirkonnale
Kommunikatsioon-ja teavitustegevus	jaanuar 2021-juuni 2022	270	arukate külade alamleht veebis ja FBs, artiklid, info jagamine heade praktikate kohta, info jagamine Eesti ja rahvusvahelise kogukonnaga;
Kokku otsesed kulud		9372	
Võrgustiku koordineerimine ja projektijuhtimine		937.5	Projektijuhtimine
Kaudsed kulud		187.5	Projektijuhtimisega kaasnevad kaudsed kulud (telefon, arvuti, transport, kirjatarbed jmt)
Kokku		10497	
Toetus		9447	
Kaasfinantseering		1050 (Lääne-Harju vald)	

3.2 Projekti tulemused

Projekti tegevuste ja kavandatavate tulemuste seostamine.

Projekti tegevused	Tegevuste kavandatud tulemused/saavutatavad muutused (võrreldes hetkeolukorraga)
6 koolitusmoodulit erinevatel teemadel (digitaalsed lahendused, rohepöörde lahendused nutikas transport jne) u 2 osalejat piirkonnast	Osalev piirkond loob aruka küla strateegia/tegevuskava või piirkonna arengukava või valdkondliku tegevuskava
2 päevane õppereis Eestis (Virtsu)	Kogemuste vahetamine, Virtsu aruka küla strateegia protsessi kogemuste saamine
5 päevane õppereis välisriiki (Soome, Sloveenia, Austria) 2 osalejat piirkonnast	Välispartnerite kogemuse omandamine
Piloottegevus	Rakendatud ja läbi proovitud on esimene piloottegevus

Mentorlustugi	Mentorid aitavad piirkonnal leida toimivaid lahendusi
Kommunikatsioon-ja teavitustegevus	Strateegiate loomise protsessi ja pilootrakenduste edulugusid on tutvustatud laiemale avalikkusele Eestis ja leitatud ka rahvusvahelise võrgustiku kaudu

3.3 Taotleja kogemus

Kirjeldage oma organisatsiooni varasemat kogemust valdkonnas viimase 3. aasta jooksul

Lääne-Harju Koostöökogu on 14 aastat tagasi asutatud piirkondlik arendusorganisatsioon, millel on kogemusi erinevate valdkondlike (nt sädeinimesed, turismiettevõtjad, omavalitsused) võrgustike kaasamises ja eestvedamises. Strateegia aastateks 2014-2020 ettevalmistamise käigus korraldati üle 30 kaasamisürituse, mille tulemusel prioritseeriti üheks piirkonna eelisarendatumaks valdkonnaks tuntud ja tunnustatud külastuskeskkonna arendamine.

Aastatel 2016-2020 on algatatud kümme koostööprojekti, neist seitse rahvusvahelist, millega on kaasatud sadu piirkonna elanikku ja ettevõtjat. Osaletakse ka rahvusvahelistes Erasmus+ ja Kodanike Euroopa projektides.

Lääne-Harju Koostöökogu on Ranniku matkaraja Harjumaale toomise, Loode-Eesti Porikuu festivali, Loode-Eesti toidukaardi, Lääne-Harjumaale kohaturundusvideode, Loode-Eesti turismikaardi jm kohaturunduse algatuste eestvedaja.

Projekti nimetus	Elluviimise aeg
Loode-Eesti piirkonna ühisturundus	02.06.-31.12.2017
Harju LEADER tegevusgruppide ühistegevused	september 2017-september 2019
Rannikuala arendamine/Coastal and Dune Management	01.10.2017-30.11.2018
5*Nature/5 täni turism	01.10.2017-31.12.2019
Local Security/Kohalik turvalisus	01.01.2018-30.06.2019
Ringmajandus maapiirkonnas	11.06.2018-31.12.2020
Loode-Eesti piirkonna ühisturundus (II etapp)	Jaanuar 2019-detsember 2021
Veeturismi arendamine/Water Tourism Management	01.08.2019 - 31.07.2021
Elavad muuseumid (Living Museums)	01.08.2020-30.06.2021
Loode-Eesti tähed - teaduse, toidu ja turismi arendamine/Dark Sky International – Argo Navis – Follow the Stars	01.08.2020-31.12.2022

3.4 Projekti meeskond

Kirjeldage projekti meeskonda (sh projekti meeskonna suurus, rollijaotus jms)

Projekti meeskonnas on Lääne-Harju Koostöökogu poolt büroojuht Piia Kärssin ja Lääne-Harju valla kogukonnakomisjoni esindaja Andrus Saliste. Tihe koostöö toimib projekti partnerite vahel teistest tegevusgruppidest.

4. Projekti mõju

4.1 Kirjeldage, kellele on projekti tegevused suunatud

Kirjeldage projektist kasusaajaid erinevatel tasanditel (organisatsioon, küla, vald, LHKK piirkond). Tooge kasusaajad välja arvuliselt.

Projekti kasusaajateks on kogukonnad ja külad (sh Lääne-Harju valla piirkonnas (ca 54 üksust), kogemusi ja informatsiooni vahetatakse Saue valla külade ja kogukondadega)

4.2 Projekti tegevuste mõju tegevuspiirkonnale

Kirjeldage, kas ja millised uued tooted ja teenused lisanduvad piirkonda projekti elluviimise tulemusel, nende mõju elukvaliteedile

Projekti tulemusel on Lääne-Harju valla piirkonna jaoks välja töötatud strateegia/tegevuskava, ellu viidud esimene pilootegevus, mis annab aluse jätkutegevusteks. Arukate külade kontseptsioon on tuttav laiemale avalikkusele ja inimesed on kaasatud ideede elluviimisse.

Suurenenud on piirkonna kogukondade võimekus ise edukalt toime tulla.

4.3 Kuidas ja milliste kanalite abil kaasatakse projekti kasusaajaid, teavitatakse kogukonda ja avalikkust projektist, selle tegevustest ja tulemustest ning saadud Leader toetusest?

Põhjenda valikuid.

Projekti tegevustest ja tulemustest teavitatakse partnertegevusgruppide veebilehtede ja sotsiaalmeedia kanalite kaudu, samuti kohalike ja piirkondlike ajalehtede jt meediakanalite kaudu erinevaid vahendeid (tekst, fotod, videod) abil.

5. Projekti ja organisatsiooni jätkusuutlikkus

5.1 Projekti jätkusuutlikkus

Milliseid tegevusi on planeeritud projekti elluviimise järgselt selleks, et projekti tulemused kogukonna jaoks oleksid ajas kestvad? Jätkutegevuste elluviimise ajakava koos finantseerimise allikatega

Projekti raames valmib Lääne-Harju valla külade piirkondlik strateegia, mis võimaldab ellu viia koostöös ekspertidega välja töötatud mudeleid.

5.2 Projektiga soetatavate vahendite/investeeringu kasutuse kirjeldus

Juhul kui projektiga on plaanis soetada vahendeid, teha investeeringuid, siis kirjeldage, kuidas on planeeritud vahendite/investeeringute kasutamine (kuidas ja kus vara säilitatakse, kasutuskord)

Kogu projekti käigus tekkiv intellektuaalne teave avaldatakse elektrooniliselt ja on avalikkusele tasuta kasutada.

6. Piirkondlik koostöö

6.1 Koostöö ja kaasatus

Kirjeldage, kuidas avaldab projekt mõju piirkonna elanikele kaasatusele, piirkonna organisatsioonide koostööle (sh koostööle ka peale projekti lõppu)

Projekti ettevalmistamisse on kaasatud Leader tegevusgrupid, külad/piirkonnad, kes esitasid taotluse osalemaks Arukate külade üleeuroopalisel konkursil. (Eestist esitati 14 taotlust, valiti välja Virtsu). Eestist taotluse esitajate hulgas viidi läbi küsitlus siseriikliku arenguprogrammi osas ja küsiti ootuste kohta, millest lähtuvalt valmis ka siseriiklik arenguprogramm, mis on arvestanud külade ootustega sellele programmile.

6.2 Projekti partnerid

Juhul kui projekti on kaasatud partnerid, nimetage nad ja kirjeldage nende rolli projektis

Partnerorganisatsiooni nimi	Partneri roll projektis
Tartumaa Arendusselts	
PAIK	
Ida-Harju Koostöökogu	
Jõgevamaa Koostöökoda	
Põlvamaa Partnerluskogu	
Valgamaa Partnerluskogu	
Piiriveere Liider	
Roheline Jõemaa	
Pärnu_Lahe Partnerluskogu	
Kirderanniku Koostöökogu	
Järva Arengu partnerid	
Hiumaa Koostöökogu	
Projekti mitteformaalne partner on Lääne-Harju valla kogukonnakomisjon	

Projekti tutvustamine hindamiskomisjonile

Vastavalt LHKK taotluste menetlemise korra punktile 6.9 on taotlejal on õigus tutvustada oma projekti komisjonile paikkaatlusel (investeeringuga seotud projekt) või ärakuulamisel (tegevusprojekt)

☐	Jah, soovin projekti tutvustada hindamiskomisjonile
☐	Ei, ma ei soovi projekti tutvustada hindamiskomisjonile

Taotleja kinnitus

Käesoleva projekti kirjelduse vormi esitamisega kinnitan, et:

1. taotlusvormis esitatud andmed on tõesed;
2. Olen tutvunud maaeluministri 23.10.2015 määruses nr 11 "Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus" nimetatud nõetega projektitoetuse taotlejale, projektitoetuse taotlusele ning projekti elluviimisele ning kinnitan, et vastan nendele nõuetele;
3. Garanteerin projekti positiivse rahastusotsuse korral projektitaotluses esitatud omafinantseeringu;

4. Olen teadlik ning järgin kohustust võtta projektitoetuse abil tehtud investeering sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul ehk PRIA poolt viimase projektitoetuse saajale tehtava teotusosa väljamaksmise ajaks ja tagada toetuse abil seotatud investeeringuobjekti säilimine ja sihtotstarbeline kasutus vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA viimase toetusosa väljamaksmisest;
5. Enne PRIAle kuludeklaratsiooni esitamist kohustun esitama kuludeklaratsiooni koos kõigi kuludokumentidega Lääne-Harju Koostöökogule kontrolliks;
6. Kohustun teavitama Lääne-Harju Koostöökogu projekti tulemuslikkusest peale projekti elluviimist, sh andma projekti kohta vajalikke andmeid seire teostamiseks;
7. Olen teadlik teavitusnõuetest ja objektide tähistamisnõuetest.